

ד. אבל, אם חתך מן הטחול ומן הכליות של הבהמה עצמה, הרי אפילו אם השאיר את החתיכות בתוכה, **אסור** החלק החתוך **באכילה** משום איסור "אבר מן החי", ונשאר באיסורו גם כאשר נשחטה הבהמה.

[ונקטה המשנה דוקא חיתוך טחול וכליות, לפי שהם אברים שאין חיתוכם או הוצאתם מגוף הבהמה עושה אותה לטריפה. אבל חתיכת אברים אחרים, מטריפה את הבהמה⁽¹²⁾].

ה. זה הכלל: כל דבר שנחתך מגופה של הבהמה, אפילו נשחטה הבהמה כשהוא בתוכה, **אסור** באכילה כדין אבר מן החי, ולא הותר בשחיטת הבהמה.

ואולם, כל חלק שנחתך, **שאינה** מגופה של הבהמה, אלא מן העובר שבמעיה, והיה מונח בתוכה בשעת השחיטה⁽¹³⁾, **מותר** באכילה, על ידי שחיטת הבהמה.

גמרא:

שנינו במשנה: הוציא העובר את ידו והחזירו – מותר באכילה.

אמר רב יהודה אמר רב: רק העובר עצמו מותר באכילה, ואולם **האבר עצמו**, שהוציא העובר מחוץ לגופה של אמו, והחזירו, **אסור**.

דהיינו, שהיתר האכילה האמור במשנה הוא רק לגבי העובר עצמו, וכפי שיבואר להלן. כי אף שהעובר כולו מותר, מכל מקום, אותו אבר שיצא, וחזר, אינו ניתן בשחיטת האם.⁽¹⁴⁾

מאי טעמא נאסר האבר היוצא, על אף שחזר והיה במעי האם בשעת השחיטה, ושחיטת האם הועילה לעובר?

דאמר קרא [שמות כב ל] **"ובשר בשדה טרפה לא תאכלו"**. ודרשו חכמים, ש"בשר בשדה", הוא בשר הנמצא חוץ ל"מחיצתו",

אסורות ה ט, שו"ע יו"ד יד א].

12. כך פירש רש"י.

לעיל נה א, מביאה הגמרא ב' פירושים לדין זה שאסור באכילה:

א. אסורה כל הבהמה באכילה כטרפה, כיון שאם ניקב הטחול, נטרפה הבהמה.

ב. רק הטחול אסור. אך הבהמה עצמה מותרת. משום שחלוק דין טחול שניקב, שמטריף את הבהמה, מדין טחול שניטל כולו, שאינו מטריפה.

וביאר הרשב"א, שדעת רש"י היא כפי הפירוש השני בגמרא שם, שאין הבהמה נטרפת על ידי נטילת הטחול, וכן פשוט משנתנו.

אמנם להלכה, נחלקו הראשונים בדבר זה. דעת הרשב"א, שיש ללכת אחר הדעת המחמירה, ואסורה כל הבהמה. ואילו דעת בעל העיטור [שער שני הלכות שחיטה ערך "טחול"] היא, שאם נחתך כל הטחול, מותרת הבהמה.

13. רש"י לקמן [סט א].

14. ואף אם לאחר מכן ישחוט את העובר, לאותו האבר אין תקנה, לפי שסימניו של העובר נחשבים כבר כשחוטים על ידי שחיטת האם, ואין כאן שחיטה חדשה היכולה להתיר אותו. **תוס' רעק"א**